

Na osnovu člana 15. Statuta Lovačkog saveza Srbije, a na predlog Upravnog odbora, Skupština Lovačkog saveza Srbije, na redovnoj sednici održanoj 26.6.2004. godine u Subotici donosi

ETIČKI KODEKS LOVACA SRBIJE

Kodeks	o	ponašanju	lovaca
---------------	----------	------------------	---------------

Lov je najstarija delatnost čoveka koja se oblikovala kroz istoriju, od prvobitne zajednice do današnjeg dana. Lov je oblikovao odnose među ljudima, uređivao ih i usmeravao u njihovim zajednicama u nepisane društvene norme. U evoluciji čoveka najduži deo pripada stvaranju lovačke kulture koja se razvijala od praistorije sve do prvih zemljoradničkih kultura na našoj planeti. Kroz istoriju čovečanstva, lovstvo je bilo sastavni deo svakodnevnih društvenih odnosa i odraz opšteg kulturnog pravca. Zato su u svetu, prostorno i vremenski, oblikovane različite lovačke etičke norme.

Kroz istoriju ljudske zajednice nastajala su, razvijala se i poštovala nepisana pravila koja su uređivala lov, pravo na plen, odnose među lovcima i odnose lovaca prema divljači. To nasleđe i nepisanu kulturnu tradiciju treba čuvati i upotpunjavati novim normama, koje je donelo vreme ekoloških nevolja i preteće ugroženosti prirode, čiji su sastavni deo čovek i divljač.

Kroz istoriju, lovišta u Srbiji su bila na raskrsnici istočnih, balkanskih i zapadnih kultura. Ipak, naše današnje lovstvo se oblikovalo, pre svega, pod uticajem istočnobalkanskog lovstva. Zasnovan na toj tradiciji, nastao je naš etički kodeks -Kodeks lovaca Srbije, koji određuje prirodna i moralna pravila kao i odnose između prava i dužnosti u lovstvu. Aktivnosti lovaca u prirodi i u lovu odvijaju se svaki put u drugačijim prilikama, koje najčešće nije moguće predvideti zbog terena, vremenskih prilika, ponašanja divljači ili lovaca i drugih ljudi kao i drugih nepredvidivih okolnosti.

Zato lovac treba da bude spreman da odlučuje i u nepredvidivim okolnostima, vanrednim prilikama i pri neuobičajenom razvoju događaja, samostalno i odgovorno, prema svojoj savesti i uvek u skladu sa normama Kodeksa lovaca Srbije. Nadzor države i javnosti nad lovom je otežan zbog same prirode lova, jer se po pravilu uspešno lovi samo u samoći, tiho i neopaženo. U lovu su odlučujući neposredni odnosi lovca prema divljači, koji su bez posrednika i bez neposrednog nadzora drugih osoba, što je još izrazitije kod pojedinačnog lova. Zato je najvažnija puna lična odgovornost svakog lovca za sopstveno ponašanje prema prirodi, divljači i drugim divljim životinjama, vlasnicima zemljišta i šuma i raznim posetiocima prirode.

Lovci Srbije poštuju prirodu. Uvažavajući načela trajnog korišćenja prirode i trajnog razvoja društva, omogućava se uravnotežen razvoj koji zadovoljava naše sadašnje potrebe i ne ugrožava mogućnost budućih generacija da zadovolje svoje. U savremenom društvu mišljenja o lovcima su protivrečna i ponekad zbunjujuća. Zbog otuđenosti gradskih ljudi od prirode i sve veće ugroženosti prirode, odnosi između lovaca i divljači, time i između čoveka i prirode, su naročito osetljivi. Mogućnost zloupotrebe moći čoveka i lovca, znanja i tehnologije, koja može štetiti prirodi i divljači, stalno raste. Sve to

opravdava i traži od lovstva viša etička merila nego što su bila ikada ranije, u dugoj istoriji ljudske zajednice i lovstva.

Lovačke organizacije i lovci dužni su da neguju lovnu kulturu, lovačke običaje i navike, koji su sastavni deo našeg identiteta. Treba da sačuvamo tradicionalne moralne vrednosti, da širimo i jačamo narodnu svest i brigu o zaštiti prirode.

Uvod

Član 1.
Kodeks je putokaz i oslonac lovačkoj savesti za moralno ponašanje i za odnose lovaca i lovačkih organizacija prema:
- divljači i drugim životinjama,
- lovačkom oružju i opremi,
- društvenoj sredini,
- lovačkim drugovima,
- lovačkim psima.

Odnos lovaca prema prirodi

Član 2.
Lovac poštuje načelo trajnosti korišćenja prirode i tim načelom se rukovodi u svom redovnom radu, lovu i svim drugim aktivnostima u slobodnom vremenu. U oblasti lovstva lovac uvek zastupa i svojim stručnim i fizičkim sposobnostima ostvaruje načela trajnog korišćenja prirode:
- aktivnom zaštitom životne sredine, staništa divljači i drugih divljih životinja,
- po prirodu štetne i protivzakonite aktivnosti koje ugrožavaju životnu sredinu divljači, blagovremeno prijavljuje upravi lovačke organizacije,
- pri opaženom zagađivanju ili odlaganju otrovnih i opasnih materija, obezbeđuje dokaze i na vreme obaveštava nadležne službe.

Član 3.
Lovačke organizacije poštuju i ostvaruju načelo trajnosti korišćenja prirode:
- planiranjem i vršenjem aktivne zaštite prirode i staništa divljači i drugih divljih životinja,
- uzgajanjem divljači, koje je u skladu sa trajnim korišćenjem prirode i njenom zaštitom,
- racionalnim korišćenjem divljači, ostvarivanjem odstrela divljači po polnoj i starosnoj strukturi koji je uravnotežen sa prirastom.

Član 4.
Upravljanje lovištem treba da bude brižno, zasnovano na načelu dobrog gazdovanja, tako da se prihod ne ostvaruje na štetu trajnosti, zaštite prirode ili zaštite divljači.

Ostvarene prihode u upravljanju lovištem neophodno je vraćati u lovište, kroz ulaganje u zaštitu, gajenje divljači i zaštitu prirode.

Član 5.

Lovac se u prirodi i u lovištu kreće na način koji ne uznemirava divljač i druge divlje životinje.

Kretanje, zadržavanje i boravak lovca u prirodi i u lovištu ne sme štetiti prirodi.

Lovac i divljač

Član 6.

Lovac se ponaša prema živoj ili mrtvoj divljači humano i sa poštovanjem, u skladu sa stručnim pravilima.

Član 7.

U odnosima lovca prema divljači neophodna je etička samokontrola. U lovu najpre treba prosuditi šta smemo, a ne šta možemo činiti.

Član 8.

Divljač nije dozvoljeno otuđivati iz životne sredine. Lovci su dužni da oslobode uhvaćenu divljač, da spreče hvatanje divljači, uzimanje mladunaca ili jaja divljači sa ciljem držanja u zarobljeništvu. Lovci mogu da učestvuju u hvatanju divljači za potrebe naučnih istraživanja i spašavajući divljač od elementarnih i drugih nepogoda.

Član 9.

Lovac u javnosti čuva podatke o lokaciji gnezda, brloga, mladunaca i zimovališta i na taj način štiti divljač i mirne zone divljači.

Član 10.

Lovac ne sme pristati, dopustiti ili učestvovati u mučenju ili drugom neljudskom ponašanju prema divljači i drugim životinjama. Lovac treba da olakša muku divljači, ako se to dogodi. Poštujući divljač, lovac treba da spreči svaki ponižavajući odnos prema živoj ili mrtvoj divljači.

Član 11.

U lovu, lovac je lično i moralno odgovoran za poštovanje lovačkih etičkih normi, za stručne odluke i razborit odnos prema divljači. Lovac treba uvek da lovi lovački ispravno i pri tome treba da kontroliše sam sebe.

Lovac ne sme zloupotrebljavati nevolje divljači u prirodnim nepogodama, teškim vremenskim prilikama i pri nezgodama već treba, prema svojim mogućnostima, da spreči i olakša nevolje divljači.

U lovu, kada se lovac dvoumi o pravilnoj odluci, uvek odlučuje u korist divljači.

Član 12.

Lovac rukuje lovačkim oružjem brižno i sa punom ličnom odgovornošću za sigurnost, u skladu sa zakonom.

Pre svakog hica lovac mora sa puno odgovornosti prosuditi opravdanost hica, po načelima bezbednosti i lovačke ispravnosti.

Član 13.
Lovac u lovu brine o svojoj i bezbednosti drugih učesnika, pre i za vreme lova ne konzumira alkohol, vodi računa o kretanju u lovištu, rastojanju od dugih lovaca i pravcu pucanja na divljač.

Član 14.
Lovac nikada ne puca ako mu vidik nije čist, niti puca na divljač ispred drugog lovca. Lovac puca na sitnu dlakavu divljač samo kada je ona u pokretu, na pernatu divljač samo kada je u letu i to ne u jato već samo u jasno izdvojenu jedinku. Lovac puca na krupnu divljač samo kada je ona na nogama i u mirovanju, osim divlje svinje.

Član 15.
Nije lovački pucati preblizu niti predaleko, a na krupnu divljač u glavu ili stražnjicu. Prilikom ranjavanja divljači, lovci prvo pronalaze ranjenu divljač, a tek potom nastavljaju lov.

Član 16.
Sitna i pernata divljač pripada lovcu koji je na tu divljač poslednji pucao, a trofej krupne divljači pripada lovcu koji je divljač prvi ranio. Lovac u lovu, posle pucanja, nikada ne uzvikuje "moj je", kada divljač padne.

Član 17.
Lovac u lovu ne sme uloviti više divljači od broja koji je odredio domaćin lova. Lovinu iz zajedničkog lova učesnicima deli domaćin lova, bez obzira ko je koju divljač ulovio. Lovac ne bira ulovljenu divljač i ne traži od domaćina lovinu za lica koja nisu učestvovala u lovu.

Član 18.
Lovac neće učestvovati u lovu i ostalim aktivnostima, ako po svojoj savesti proceni da nisu uzeta u obzir i nisu poštovana moralna načela ili zakonske odredbe. U teškim trenucima potrebno mu je prisustvo duha i lično razumno rasuđivanje.

Lovac i lovačko oružje i oprema

Član 19.
Lovac svoje oružje i opremu održava uvek u ispravnom stanju. Lovac u lov ide uredan i sa ispravnim oružjem i opremom. Oružje i municiju lovac vadi iz futrole ili kutije, tek kada stigne na mesto početka lova. Lovac za vreme priprema za lov, pauze u lovu i svakog okupljanja lovaca, oružje drži prelomljeno odnosno ispražnjeno. U toku lova i kada puni ili prazni pušku, lovac ne sme držati pušku okrenutu prema drugim licima. Lovac u lovu nikada ne pozajmljuje municiju od drugog lovca.

Član 20.
Lovac svoju pripadnost lovačkoj organizaciji, obeležava i nošenjem lovačke odeće, svečane u svečanim prilikama i terenske za lov.

Lovac u lovu nikada ne nosi uniforme, vojne, policijske, vatrogasne i dr. niti maskirna odela. Lovac, u grupnom lovu, mora imati obeležavajuću traku na kapi, kapu, ili obeležje na ramenom delu lovačkog prsluka ili jakne, jarke, uočljive boje.

Odnos lovaca prema društvenoj sredini

Član 21.
Lovac treba da bude časna ličnost, primernog ponašanja, sa odgovornim odnosom prema prirodi, divljači, društvenoj sredini, prema vlasnicima i korisnicima zemljišta ili šuma i prema svojim lovačkim drugovima. Svojim vladanjem i odnosom lovac treba u svojoj društvenoj sredini da se stara za sopstveni ugled i ugled lovačke organizacije. Lovac treba da bude moralno nezavisan od svog socijalnog položaja i od prilika u društvenoj sredini.

Član 22.
Lovačke organizacije, zajedno sa drugim srodnim organizacijama, školama i nadležnim službama, obavljaju informativnu i obrazovnu delatnost u cilju zaštite prirode, životne sredine i divljih životinja. Učestvovanje lovačkih organizacija i pojedinačno lovaca sa korisnicima i vlasnicima zemljišta, šuma i voda mora biti korektno, jer je to sastavni deo aktivne zaštite divljači i životne sredine. Stručan, neposredni rad na terenu, poljima i šumama, odlučujuće utiče na zaštitu i očuvanje divljači. Učestvovanje sa drugim korisnicima prirodnog prostora mora biti ravnopravno i zasnovano na načelu, da je lov sastavni deo trajnog korišćenja prirode. U spornim situacijama lovci podržavaju i obezbeđuju zaštitu prirode i prava divljači.

Član 23.
Lovci u svojim nastupima i na izložbama promovišu zaštitu prirode i divljači, kulturno predanje, tradiciju, moralne norme i lovačke običaje i navike. Trofeje divljači izlažemo i za stručnu javnost, kao pokazatelje prirodnog potencijala lovišta, naslednih osobina divljači i kao merilo uspešnosti uzgoja divljači. Lov i ulov divljači su lični i intimni, jer se odnose samo na divljač i lovca i zato ne spadaju u javnost.

Član 24.
U odnosu na radikalne stavove aktivista za zaštitu životinja, koji nastupaju sa anarhičnim metodama i zalažu se za zabranu svakog lova, lovci i lovačke organizacije nastupaju javno, sa argumentima trajnog korišćenja prirode, ističući važnost poštovanja odredbi Kodeksa lovaca Srbije. U odnosu na stavove korisnika i vlasnika poljoprivrednog zemljišta ili šuma, koji se zalažu za prekomerne odstrele, koji bi značili ugrožavanje opstanka vrsta divljači, lovci i lovačke organizacije deluju stručnim argumentima i javno. Lovci sarađuju sa organizacijama koje se bave zaštitom prirode. Lovci zastupaju i dokazuju valjanost svojih gledišta argumentovano, ne ugrožavajući prava onih koji drugačije misle. Lovci uvek treba da imaju na umu, da su važan segment društva i da javnost i zajednica očekuju od njih adekvatan doprinos opštem napretku i blagostanju.

Član 25.
Lovci i lovačke organizacije uvažavaju rezultate istraživanja u lovstvu, na području zaštite prirode i divljači, kao i rezultate istraživanja drugih struka i primenjuju ih u donošenju odluka i stručnom radu.
Lovac doprinosi radu stručnih i naučno-istraživačkih organizacija, dajući korisne informacije o stanju i promenama divljači i životne sredine.
Lovac i lovačka organizacija učestvuju prilikom ustanovljavanja i uređenja staništa za životinje.

Član 26.
Lovac odstreljuje pse i mačke lutalica u skladu sa važećim propisima.
Lovac može da odbije učešće u uništavanju domaćih životinja i ako ga zamoli vlasnik ili takav zahtev uputi bilo ko drugi.

Međusobni odnosi lovaca

Član 27.
Lovac se prema drugim lovcima ponaša onako, kako bi želeo da se drugi lovci ponašaju prema njemu.

Član 28.
Lovci su međusobno lovački drugovi, bez obzira na naciju, veru, rasu, društvenu ulogu i položaj ili političko opredeljenje.
Lovac je prema lovačkim drugovima pošten i ne sme dopustiti da materijalna korist utiče na njegov odnos prema drugim lovcima i divljači.
Lovački drugovi međusobno ravnopravno učestvuju i pomažu se u lovištu i u društvenoj sredini.
Lovac je dužan da redovno i stalno usavršava stručno znanje. Svoje znanje i iskustva lovci prenose na mlađe lovce, koji treba da poštuju iskusne i ugledne lovce i da uvažavaju njihove savete.

Član 29.
Lovci su obavezni da poštuju i štite svoju lovačku organizaciju.
Lovci treba da jačaju ugled, čast i dostojanstvo lovstva, i da izbegavaju radnje zbog kojih bi se u javnosti smanjio ugled lovstva.
U svom ophođenju, lovac mora voditi računa o ličnom ponašanju u skladu sa načelima etike i Kodeksa lovaca Srbije, tako da jača ugled lovaca i lovačke organizacije.
Lovci treba da budu otvorenog srca i dobronamerni. Ne treba da zlonamerno kritikuju mišljenja drugih lovaca. Informacije na osnovu kojih lovci odlučuju ili čine, treba da budu istinite, a izjave ne smeju biti lažne i zavaravajuće. Ako se pokaže da su se ponašali pogrešno, treba da se uvređenom i javnosti izvine.
Lovačke priče mogu učiniti veselijim društvene susrete, a ipak ne smeju biti nikada uvredljive i štetiti ugledu lovaca i lovačke organizacije.

Član 30.
Lovci su dužni da brane čast, ponos i plemenitu lovačku tradiciju. Bez oklevanja treba sami da razotkriju nezakonitosti ili nemoralno ponašanje svojih drugova i drugih lica, ako se stvar odnosi na divljač, zaštitu prirode ili lovstvo.
Lovac ne treba da se povezuje i podržava osobe ili postupke koji su suprotni moralnim

standardima ili zakonu, koji mogu ugroziti prirodu, divljač, genetsku raznovrsnost, ekološku ravnotežu ili su predmet drugih interesa, koji nisu plemeniti i u skladu sa strukom. Zabranjeno je postupati na način koji vređa, dovodi u pitanje čast ili baca mrlju na stručnost lovca, uključujući političke, socijalne, ekonomske ili pritiske administrativne prirode. U svakom slučaju, lovac mora sam prosuđivati o svom delovanju i mogućim posledicama po prirodu, divljač i lovstvo.

Član 31.
Lovac u lov nikada ne ide nepozvan, ne nudi se da ga pozovu i kao gost ne vodi druge, nepozvane, lovce. Bez odobrenja domaćina lova, lovac gost ne vodi svog lovačkog psa.

Lovac i pas
Član 32.
Lovački pas treba da bude svakom lovcu lovački drug i saradnik.

Član 33.
Lovačkog psa treba obučiti i dresirati, tako da se osposobi za zahtevne zadatke u lovištu, ponašanje u porodici i lovačkom društvu.

Član 34.
Vlasnik je odgovoran da svom psu obezbedi zdravstvenu zaštitu, odgovarajući smeštaj i mogućnost kretanja. Vlasnik treba svakog dana da obezbedi svom psu svežu vodu i odgovarajući obrok hrane. Lovački pas je lovački drug svom vlasniku i treba da bude što više sa njim (u lovu i u slobodno vreme), a ne usamljen i zatvoren. Ostarelim lovačkim psima vlasnik obezbeđuje mirnu starost, sigurnost i potrebnu negu.

Član 35.
Lovac, za lov i rasplod, koristi rasne obučene i zdrave lovačke pse, koji imaju rodovnik i ocenu urođenih osobina (ispit u radu).

Član 36.
Lovac je odgovoran za osposobljenost i ponašanje lovačkog psa u lovu. Lovac ne sme zlostavljati psa zbog učinjene greške u lovu. Lovački pas je važan lovčev pomoćnik u lovu, kako vlasniku tako i onim lovcima koji nemaju psa, koji su dužni da se prema psu ponašaju kao da je njihov. Po uspešnom lovu i u slučaju kada pas nađe odstreljenu divljač, psa treba pohvaliti i nagraditi.

Nadzor nad sprovođenjem

Član 37.
Nadzor nad sprovođenjem odredbi Kodeksa lovaca Srbije vrši Sud časti Saveza.

Član 38.
Sud časti Saveza, pored nadležnosti utvrđenih Statutom Saveza, obavlja i sledeće poslove:
- daje tumačenja Kodeksa lovaca Srbije,
- rešava i ocenjuje da li su pojedinačna postupanja u skladu sa Kodeksom lovaca Srbije,
- ostale poslove utvrđene Kodeksom lovaca Srbije.

Član 39.
Lovac ili lovačka organizacija koja bi se našla u teškoćama, jer je uvažavala načela Kodeksa lovaca Srbije, dobiće podršku Suda časti Saveza, drugih lovaca i lovačkih organizacija.

Član 40.
Sud časti Saveza upoznaje stručnu i širu javnost o svojim odlukama.

Završne odredbe

Član 41.
Sastavni deo Kodeksa lovaca Srbije je molitva za lov, kao zakletva lovaca Srbije, koju na svečan način daje svaki lovac.

Član 42.
Poznavanje Kodeksa lovaca Srbije i zakletve –molitve, sastavni je deo obrazovanja lovaca i sadržano je u ispitima lovstva na svim nivoima.

Član 43.
Kodeks lovaca Srbije stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u zvaničnom glasilu Lovačkog saveza Srbije.